

บทความวิจัย (Research Article)

การศึกษาการสร้างความหมายเชิงวัฒนธรรมผ่านการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบนำตนเอง

THE STUDY OF CULTURAL CONSTRUCTION OF MEANING THROUGH MUSEUM EXHIBITION TO PROMOTE SELF-DIRECTED LEARNING

Received: July 5, 2017

Revised: August 25, 2017

Accepted: September 4, 2017

ธัญวดี กำจัดภัย^{1*} และทิพรัตน์ สิทธิวงศ์²

Thunyavadee Gumjudpai^{1*} and Tipparat Sittiwong²

^{1,2}คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

^{1,2}Faculty of Education, Naresuan University, Phitsanulok 65000, Thailand

*Corresponding Author, E-mail: gumjudpai@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการสร้างความหมายเชิงวัฒนธรรมผ่านการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยแบบนำตนเอง โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีและแนวคิด 1) ทฤษฎีการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคมกับการรับรู้ความหมาย 2) แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบนำตนเอง 3) แนวคิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต และ 4) บริบททั่วไปของพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจำหิว เป็นกรอบหลักในการทำวิจัย กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย คือ นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร ในภาคการเรียน 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 19 คน เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) แผนการสอนการสร้างความหมายเชิงวัฒนธรรมผ่านการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ 2) แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อเรียนจากการสร้างความหมาย เชิงวัฒนธรรมผ่านการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สถิติทดสอบ t-test dependent

ผลการวิจัย พบว่า 1) นิสิตมีผลการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\bar{X} = 60.00$ S.D. = 5.37) 2) นิสิตมีการเรียนรู้แบบนำตนเองจากการสร้างความหมายเชิงวัฒนธรรมผ่านการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.46) 3) นิสิตมีความคิดเห็นต่อเรียนจากการสร้างความหมายเชิงวัฒนธรรมผ่านการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบนำตนเองในภาพรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.49)

คำสำคัญ: การสร้างความหมาย วัฒนธรรม พิพิธภัณฑ์ การเรียนรู้แบบนำตนเอง

Abstract

This research aimed to study the effects of cultural construction of meaning through exhibition to promote self-directed learning. The following theories/concepts were applied, 1) Theory of constructing social reality with meaning perception, 2) Concepts related to self-directed learning, 3) Lifelong Learning Concepts, and 4) the general context of Sgt. Maj. Thawee's Folk Museum, which was used as the main framework for the research. The subjects used in this research were 19 undergraduate students from the Department of Educational Technology, Naresuan University in the 2nd semester of academic year 2016. Data collection tools were 1) lesson plan for cultivating cultural construction of meaning through exhibition, 2) achievement test, and 3) student feedback questionnaire with regard to studying cultural construction of meaning through exhibition. Data were analyzed by using Mean, Standard Deviation, and Dependent t-test.

The research found that 1) the post-test scores were higher than those before the study at 0.05 significance level ($\bar{X} = 60.00$ S.D. = 5.37), 2) students' over-all knowledge gained through self-directed learning of cultural construction of meaning by exhibition was at a high-level ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.46), and 3) students had positive opinion of studying cultural construction of meaning through exhibition to promote self-directed learning with an overall score at a high-level ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.49).

Keywords: Construction of Meaning, Culture, Museum, Self-Directed Learning

บทนำ

การสร้างความสามารถบ่งชี้วัฒนธรรมของชุมชนซึ่งเป็นสิ่งที่ใกล้ตัว มีความหมายหลากหลายมากมาย มีการแสดงความหมายด้วยสัญญาณ (sign) ที่เป็นรูปภาพ วัตถุและข้อความ ที่เกิดการส่งต่อถ่ายทอดการสื่อสารวิถีชีวิตจากคนรุ่นหนึ่งถึงคนอีกรุ่นหนึ่ง สัญญาณ (sign) ของพิพิธภัณฑ์ มิใช่เพียงการสร้าง ความหมายขึ้นมาใหม่เท่านั้น แต่ยังเผยให้เห็นถึงการเป็นภาพตัวแทนทางวัฒนธรรม เผยให้เห็นถึงวัตถุของจริงทางวัฒนธรรมและเผยให้เห็นวัฒนธรรมในอดีตที่สร้างขึ้นใหม่ เพื่อตอบสนองความต้องการและเติมเต็มชีวิตปัจจุบันในส่วนของชาติหายไป พิพิธภัณฑ์จึงเป็นพื้นที่ที่มีการสร้าง ความหมายเชิงวัฒนธรรม เป็นที่เก็บรวบรวมรักษา ถ่ายทอดความเป็นไทยอย่างมีนัยยะสำคัญทางการสื่อสารที่น่าสนใจ และเป็นพื้นที่จัดแสดงวัฒนธรรม เป็นพื้นที่รวมเรื่องราวรวมและความหมายของผู้คนที่ใช้เป็นแนวทางในการดำรงชีวิตที่เป็นระเบียบแบบแผน เป็นที่รวมของความภาคภูมิใจของท้องถิ่น (Gumjudpai, 2014)

การเรียนรู้แบบนำตนเองผ่านการแสดงความหมายที่เกิดจากการส่งต่อถ่ายทอดการสื่อสารวิถีชีวิตจากคนรุ่นหนึ่งถึงคนอีกรุ่นหนึ่ง ที่เป็นรูปภาพ วัตถุสิ่งของ และข้อความของพิพิธภัณฑ์ โดยการสร้าง ความหมายเป็นวิธีการ

นำเสนอเนื้อหาสาระการเรียนรู้ซึ่งสอดคล้องกับ Wongkitrungruang and Jittarirk (2011) ที่กล่าวถึง การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านความรู้เกี่ยวกับโลก (Global Awareness) ความรู้ด้านการเป็นพลเมืองที่ดี (Civic Literacy) ที่เด็กไทยได้รับการปลูกฝังความรักชาติ ความหวงแหนประเทศชาติ ความเป็นชาตินิยมน้อยมากเมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ

ดังนั้น การเพิ่มศักยภาพของผู้เรียนให้สูงขึ้น มีความตระหนักและสามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขได้บนพื้นฐานของความเป็นไทยและความเป็นสากล เป็นการเรียนรู้คู่ขนานระหว่างความรู้สากลกับความรู้ท้องถิ่นที่เป็นระบบย่อยในการพัฒนาความรู้ที่เป็นรากฐานในการพัฒนาประเทศชาติต่อไปในอนาคต โดยผ่านมิติสัมพันธ์การสั่งสมและถ่ายทอดผ่านรุ่นสู่รุ่น ส่วนใหญ่เป็นชิ้นงาน เครื่องดนตรี เครื่องใช้ ผ้าไหม ผ้าฝ้าย การละเล่น ของเล่น และความรู้ที่อยู่ในตัวของบุคคลที่เป็น ข้อควรปฏิบัติ บทสวด ภาษาเขียน นิทาน คำกลอน บทเพลง ตำนานของปราชญ์ชาวบ้าน ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีความเชื่อมโยงกับธรรมชาติ และเทคโนโลยีพื้นฐาน สอดคล้องกับสังคมการดำรงชีวิตของผู้เรียน ถือว่าเป็นการเรียนรู้แบบคู่ขนานระหว่างความรู้ท้องถิ่นสู่สากล รวมทั้งปลูกฝังความเป็นไทยอย่างแท้จริง

จากสภาพปัญหาดังกล่าว การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบของแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ผ่านการสร้างความหมายเชิงวัฒนธรรม ผ่านการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบนำตนเอง เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่ส่งเสริมหรือพัฒนาผู้เรียนให้มีกระบวนการคิด กระบวนการค้นคว้าหาความรู้และการสืบทอดความรู้จากอดีตสู่ปัจจุบัน ปลูกฝังความเป็นชาติไทย สามารถตัดสินใจแก้ปัญหาได้ และนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีแนวความคิดในการที่จะการศึกษาผลการสร้างความหมายเชิงวัฒนธรรมผ่านการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบนำตนเอง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลการเรียนรู้จากการสร้างความหมายเชิงวัฒนธรรมผ่านการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบนำตนเอง
2. ศึกษาผลการเรียนรู้แบบนำตนเองจากการสร้างความหมายเชิงวัฒนธรรมผ่านการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบนำตนเอง
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนที่เรียนจากการสร้างความหมายเชิงวัฒนธรรมผ่านการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบนำตนเอง

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวน 19 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนกิจกรรมการเรียนรู้จากการสร้างความหมายเชิงวัฒนธรรมผ่านการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบนำตนเอง การสร้างแผนการสอนการสร้างความรู้ความหมายเชิงวัฒนธรรมผ่านการจัดแสดง

พิพิธภัณฑ์ ได้นำหลักของการออกแบบและพัฒนาระบบการสอน ADDIE Model (Branch, 2009) มาเป็นกรอบในการสร้างแผนการสอน ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์ (Analysis) 2) การออกแบบ (Design) 3) การพัฒนา (Development) 4) ขั้นตอนทดลองใช้ (Implementation) 5) การประเมินผล (Evaluation) แผนกิจกรรมการเรียนรู้จากการประกอบสร้างความหมายเชิงวัฒนธรรมผ่านการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ จำนวน 4 แผนการจัดการเรียนรู้ ใช้เวลาแผนละ 3 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง ภายในแผนการสอนประกอบด้วย 1) เอกสารประกอบการเรียนรู้ด้วยตนเอง 2) พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจำทวี 3) สื่อประกอบการสอน (PowerPoint) 4) เว็บไซต์พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจำทวี 5) แบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบท้ายบทเรียน การประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหา ด้านหลักสูตรการสอน และทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบหาความสอดคล้องและลำดับขั้นของเนื้อหาบทเรียน ผลการประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.46) โดยผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะให้ปรับปรุงการใช้ภาษาให้เข้าใจง่ายขึ้น พร้อมทั้งเพิ่มภาพประกอบเพิ่มเติมในเนื้อหา

2. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนการสอน การสร้างความหมายเชิงวัฒนธรรมผ่านการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนการสอนการสร้างความหมายเชิงวัฒนธรรมผ่านการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ โดยสร้างเป็นแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ให้ครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้เกี่ยวกับพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจำทวี จากนั้นนำผลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยของข้อคำถาม โดยคัดเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และได้ปรับปรุงแบบทดสอบตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เช่น การใช้ภาษาในการตั้งคำถาม การออกแบบตัวเลือกที่มีความยากง่ายแตกต่างกัน และหาความยากง่ายเป็นรายข้อ (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) ได้ค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนก 0.20 ขึ้นไป ข้อสอบที่เป็นไปตามเกณฑ์ 30 ข้อ และหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์โดยใช้สูตร KR-20 ของ Kuder Richardson พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.84

3. แบบประเมินการเรียนรู้แบบนำตนเองจากการสร้างความหมายเชิงวัฒนธรรมผ่านการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ สร้างแบบประเมินคุณลักษณะการเรียนรู้แบบนำตนเองโดยปรับปรุงมาจากแบบประเมินคุณลักษณะการเรียนรู้แบบนำตนเองของ Hophaisarn (2001, pp. 93-104) ตามองค์ประกอบของลักษณะการเรียนรู้แบบนำตนเองทั้ง 8 ด้านของกุกลิเอลมีโน คือ 1) การเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้ 2) การมีโน้ตค้นของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ 3) มีความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียนรู้ 4) ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน 5) ความรักในการเรียน 6) ความคิดสร้างสรรค์ 7) การมองอนาคตในแง่ดี 8) ความสามารถในการใช้ทักษะการศึกษาและทักษะการแก้ปัญหา เป็นแบบตัวเลือกตอบเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับโดยมีการถามความคิดเห็นตั้งแต่ระดับมากที่สุด ถึงระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

4. แบบประเมินความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการเรียนรู้จากการสร้างความหมายเชิงวัฒนธรรมผ่านการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบนำตนเอง จำนวน 8 ข้อ เป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน (IOC) ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างแบบประเมินความคิดเห็นกับเนื้อหาสร้างความหมายเชิงวัฒนธรรมผ่านการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ จากการพิจารณาแบบประเมินความคิดเห็นมีความสอดคล้องตามเนื้อหาเพราะสามารถวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ได้จริงโดยแบบประเมินดังกล่าว ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ถือว่าแบบประเมินความคิดเห็นมีความสอดคล้องตามเนื้อหาสาระการประเมิน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างเรียนและหลังเรียนด้วยสถิติ t-test dependent
2. วิเคราะห์คะแนนของผู้ตอบทั้งหมดแล้วนำมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. บรรยายข้อมูลเชิงคุณภาพประกอบใช้กิจกรรมการเรียนรู้จากการสร้างความหมายเชิงวัฒนธรรมผ่านการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบนำตนเอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

t- test dependent หาค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ นำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยาย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาการสร้างความหมายเชิงวัฒนธรรมผ่านการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ที่บ้านจำหวี เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบนำ โดยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างเรียนและหลังเรียนด้วยสถิติ t-test dependent และวิเคราะห์คะแนนของผู้ตอบทั้งหมดแล้วนำมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สาระสำคัญ ดังนี้

1. นิสิตมีผลการเรียนรู้จากการสร้างความหมายเชิงวัฒนธรรมผ่านการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบนำหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นิสิตมีการเรียนรู้แบบนำตนเองจากการสร้างความหมายเชิงวัฒนธรรมผ่านการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.46) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก ได้แก่ ชื่นชม ยกย่อง ผู้ที่เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.76) รองลงมา คือ ตั้งใจคอยจะเรียนรู้ ตราบเท่าที่ยังมีชีวิตอยู่ ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.48) และลำดับที่สาม เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ได้แก่ คาดหวังให้ผู้สอนจะต้องอธิบายทุกสิ่งทุกอย่างกับผู้เรียนให้ชัดเจนตลอดว่าจะทำอะไรในชั้นเรียน ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.60) มีความสนใจเรียนรู้เรื่องที่ยาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 1.01) ชอบวิธีการเรียนรู้แบบที่ผู้สอนเปิดโอกาสให้คิดทำในสิ่งใหม่ๆ เสมอ ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.50) และรู้สึกสนุกกับการค้นหาคำตอบของข้อคำถามต่างๆ ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.50)
3. นิสิตมีความคิดเห็นต่อเรียนจากการสร้างความหมายเชิงวัฒนธรรมผ่านการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบนำตนเอง ในภาพรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.49)

การอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาการสร้างความหมายเชิงวัฒนธรรมผ่านการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบนำตนเอง โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบทดลอง (Experimental Research) โดยมี ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ การเรียนด้วยการสร้างความหมายเชิงวัฒนธรรมผ่านการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบนำตนเอง และตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนรู้ การเรียนรู้แบบนำตนเอง และความคิดเห็นของผู้เรียนที่เรียนรู้จากการสร้างความหมายเชิงวัฒนธรรมผ่านการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบนำตนเอง สำคัญ ดังนี้

1. นิสิตมีผลการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบของแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ผ่านการสร้างความหมายเชิงวัฒนธรรมผ่านการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบนำตนเอง เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่ส่งเสริมหรือพัฒนาผู้เรียนให้มีกระบวนการคิด กระบวนการค้นคว้าหาความรู้ การสืบทอดความรู้จากอดีตสู่ปัจจุบัน เป็นการปลูกฝังความเป็นชาติไทย นำมาซึ่งความสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาได้ และการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันซึ่งสอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ดังนั้น เมื่อผู้เรียนได้ศึกษาการสร้าง ความหมายเชิงวัฒนธรรมผ่านการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเอง แสดงให้เห็นถึง การสร้างความหมายด้วยการนำสัญญาณต่างๆ ตามที่ผู้จัดแสดงได้ทำการเข้ารหัสทางวัฒนธรรมไว้ในพิพิธภัณฑ์นั้น เมื่อผู้เรียนได้ ใช้วิธีการเรียนรู้แบบนำตนเองมาเป็นกระบวนการส่งเสริมเพื่อการรับรู้ความหมายของผู้เรียนในการเข้าชมผ่านการจัด แสดง ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจการใช้สัญญาณในการสร้างโลกทางสังคมที่เน้นการให้ความหมายด้านวัฒนธรรม ทำให้ เกิดการสื่อสารจากการมีปฏิสัมพันธ์กับสัญญาณนั้นๆ เป็นการสร้างระบบความหมายรวม นำไปสู่การสื่อสารที่ ความสำเร็จมีการสร้างประสบการณ์และการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันของผู้จัดแสดงและผู้เรียนในการเข้าชมการจัดแสดง ของพิพิธภัณฑ์ ประจักษ์ด้วยการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนรู้ นิสิตมีผลการเรียนรู้หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยกลุ่มทฤษฎีการประกอบสร้างความเป็น จริ่งทางสังคมกับการรับรู้ความหมาย ของ Kojaranjit (2002) ที่ศึกษาผลการวิเคราะห์ภาพตัวแทน “ความขาว” ใน โฆษณาโทรทัศน์ พบว่า ความหมายของ “ความขาว” สามารถถูกประกอบสร้าง รื้อถอนสร้างขึ้นมาใหม่ได้ โดยที่ เบื้องหลังการประกอบสร้างความหมายนั้นมีอำนาจขององค์ความรู้วิทยาศาสตร์สมัยใหม่กำกับอยู่ อันเป็นการให้ ความชอบธรรมแก่ความหมายของ “ความขาว” เฉกเช่นเดียวกับวัฒนธรรมในความหมายภายใต้การจัดแสดงของ พิพิธภัณฑ์ โดยผู้จัดแสดงได้เข้ารหัสใหม่ในการรื้อถอน ประกอบสร้างความหมายของวัฒนธรรมขึ้นมาใหม่โดยใช้สัญญาณ ที่เป็นวัตถุ ข้อความ รูปภาพ ประกอบกันแต่ยังคงความหมายของวัฒนธรรมเอาไว้ ประกอบกับการศึกษาของ Runkasem (2006) เรื่อง การสื่อสารกับปฏิบัติการสร้างภาพตัวแทนผ่านสื่อพิพิธภัณฑ์สถานในประเทศไทย พบว่า ภาพตัวแทนของประวัติศาสตร์ชาติไทย โดยกลยุทธ์ที่ใช้เพื่อประกอบสร้างภาพตัวแทนนั้นคือ กลยุทธ์ของบริบทใน การจัดแสดงและกลยุทธ์ทางด้านเวลา และการมีส่วนร่วมในฐานะผู้รับสารเป็นผู้ร่วมส่งสารปลายทาง และ Wongwanit (2009) ในกรณีศึกษาปรากฏการณ์แฟนคลับรายการปฏิบัติการล่าฝัน อะคาเดมี่ แฟนเทเชีย ฤดูกาลที่ 4 มุ่งศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ชมกับรายการโทรทัศน์ที่ออกอากาศโดยอาศัยเทคโนโลยีระบบดิจิทัล โดยเปิดโอกาสให้ผู้ชม

สามารถมีปฏิสัมพันธ์กับรายการได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งรายการโทรทัศน์ประเภทเรียลลิตี้ที่สามารถประกอบสร้างความจริงชุดหนึ่งเพื่อนำเสนอแก่ผู้ชมรายการ พบว่า รายการดังกล่าวสามารถประกอบสร้างความจริงจำลองนำไปสู่การสร้างกลุ่มแฟนคลับให้กับนักแสดงได้ผ่านการนำเสนอสัญญาณ (sign) ที่สอดคล้องกับบททางสังคม (Social Script) ที่ผู้ชมสามารถรับรู้และเข้าใจได้ ประกอบกับการเข้ามามีส่วนร่วมกับทางรายการที่ปรากฏผลแบบทันทีทันใด ล้วนแล้วแต่เป็นการยืนยันถึงความจริงของปรากฏการณ์ที่ผู้ชมและแฟนคลับสามารถเข้าไปอยู่ในความจริงจำลองดังกล่าวได้เอง เป็นการยืนยันถึงการดำเนินงานอย่างสมบูรณ์แบบของความจริงจำลองอันเป็นความเป็นการเมือง ซึ่งก็คืออำนาจในการดึงดูดให้ผู้ชมคล้อยตามกับสิ่งที่สื่อต้องการนำเสนอ ดังเช่น พื้นที่ของอุตสาหกรรมบันเทิงนั่นเอง จากข้อค้นพบดังกล่าวสามารถยืนยันได้ว่าผลของการสร้างความหมายผ่านการจัดแสดงของพิพิธภัณฑสถานพื้นบ้านจำทวี ซึ่งผู้ส่งสารได้ถ่ายทอดความหมายผ่านสัญญาณที่ปรากฏภายใต้พื้นที่จัดแสดงของพิพิธภัณฑสถาน ทั้งนี้ สัญญาณในที่นี้หมายถึง รูปภาพ วัตถุ สิ่งของ และข้อความ ไปยังผู้รับสารเพื่อทำการทำการสร้างความหมายตรงตามที่ผู้ส่งต้องการ เช่น การใช้รูปภาพที่แสดงวิถีใช้กระต่ายหรือแมวชูดมะพร้าว และมีวัตถุที่เป็นสิ่งของจับต้องได้อย่างกระต่ายหรือแมวชูดมะพร้าวมาจัดแสดงอยู่ในหมวดของใช้ โดยมีข้อความภาษาไทยทำเป็นป้ายติดประกอบไว้ ทำให้ผู้รับสารสามารถดู อ่าน ทำความเข้าใจถึงความหมายของกระต่ายหรือแมวชูดมะพร้าวว่าไม่ใช่สัตว์ แต่มีไว้ใช้ในครัวเพื่อใช้ชูดมะพร้าว ผู้รับสารหรือผู้เรียนสามารถสร้างความหมายได้ด้วยตนเองด้วยการตอบคำถามจากใบกิจกรรมและได้รับความหมายที่ถูกต้องนำไปสู่การเรียนรู้แบบนำตนเองได้ เป็นต้น

2. นิสิตมีการเรียนรู้แบบนำตนเองจากการสร้างความหมายเชิงวัฒนธรรมผ่านการจัดแสดงพิพิธภัณฑสถาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากนิสิตได้ใช้วิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นวิธีการเรียนรู้ให้ความสำคัญตามที่คุณผู้เรียนมีใจรักที่จะศึกษาค้นคว้าตามความต้องการ สร้างแรงกระตุ้นให้เกิดความอยากรู้อยากเห็นมีสิ้นสุดนำไปสู่การเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต (Long Life Learner) หรือเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ที่ยั่งยืน (Learning Person) อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของการศึกษา สอดคล้องกับบริบทของพิพิธภัณฑสถานพื้นบ้าน จำทวี สอดคล้องกับคำกล่าวของ Isarawat (1989, pp. 73-79) ที่ว่า การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นมิได้เกิดจากการฟังคำบรรยายหรือทำตามที่ครูผู้สอนบอกเสมอไปแต่อาจเกิดจากสถานการณ์ต่างๆ และ Knowles (1975, pp. 14-17) ที่กล่าวถึง การเรียนรู้ด้วยตนเองนั้นมีความสำคัญ คือ บุคคลที่เรียนรู้ด้วยการริเริ่มของตนจะเรียนได้มากกว่า ดีกว่าบุคคลที่เป็นเพียงผู้รับหรือรอให้ผู้สอนถ่ายทอดวิชาความรู้ให้ บุคคลที่เรียนรู้ด้วยตนเอง จะเรียนอย่างตั้งใจ มีจุดมุ่งหมายและมีแรงจูงใจสูง สามารถใช้ประโยชน์จากการเรียนรู้ได้ดีกว่า และยาวนานกว่าบุคคลที่รอรับการสอนแต่อย่างเดียว เช่นเดียวกับ Mingsiritum (2009, 7-13) ที่พบว่า การสร้างองค์ความรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (Self-directed Learning) ต้องเกิดจากการที่ผู้เรียนสมัครใจเรียนรู้ไม่มีการบังคับ วินัยและความรับผิดชอบ จึงเป็นสิ่งสำคัญเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างไม่มีที่สิ้นสุด ซึ่งนำไปสู่การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) เป็นการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและคงทน ซึ่งสอดคล้องกับ 11 องค์ประกอบ การเรียนรู้แบบนำตนเองของ Wattanawong (2003) อันได้แก่ 1) ความรักและความต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ 2) ความสามารถในการเลือกทักษะเพื่อการเรียนรู้ 3) การแสวงหาคำตอบเพื่อการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง 4) ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้และมีขั้นตอน

เพื่อนำไปสู่เป้าหมาย 5) การมีวินัยในตนเอง และการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ 6) การทุ่มเทเพื่อการเรียนรู้ด้วยความพยายามอย่างเหมาะสม 7) การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมบรรยากาศในการเรียนรู้ 8) ความริเริ่มการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง 9) ความสามารถในการตั้งคำถามเพื่อนำไปสู่ความรู้ที่ต้องการ 10) การประเมินผลตนเองได้อย่างถูกต้อง ยุติธรรม 11) ความอดทนในการแสวงหาความรู้ และสอดคล้องกับผลของการศึกษาความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อระบบการจัดการความรู้เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สำหรับการเรียนรู้แบบนำตนเองที่อยู่ในระดับมากของ Sittiwong (2014, pp. 155-164) จากการศึกษาผลการเรียนรู้แบบนำตนเองจากการสร้างความหมายเชิงวัฒนธรรมผ่านการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ จะเห็นได้ว่าการเรียนรู้แบบนำตนเองเป็นการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการศึกษาในสภาวะการณ์ของสังคมปัจจุบันและบริบทของพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจำทวี ซึ่งความสำเร็จของการเรียนรู้ด้วยตนเองนั้นมีเงื่อนไขและปัจจัยหลักอยู่ที่ตัวผู้เรียนที่ต้องมีวินัย ความมุ่งมั่นและนิสัยใฝ่เรียน ใฝ่รู้ การเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิต จะเกิดขึ้นได้ต้อง อาศัยสถาบันทางสังคมทุกส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สถาบันครอบครัว และสถานศึกษาที่มีหน้าที่บ่มเพาะและขัดเกลาในวัยเยาว์ต้องปลูกฝังนิสัยแห่งการเรียนรู้ รวมถึงสถาบันอื่นๆ ที่จะช่วยกันสร้างสรรค์บรรยากาศ ที่จะส่งเสริมหรือจูงใจให้เกิดการเรียนรู้ ทั้งนี้ นิสิตมีผลการเรียนรู้แบบนำตนเองจากการสร้างความหมายเชิงวัฒนธรรมผ่านการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.46)

3. จากความคิดเห็นต่อเรียนจากการสร้างความหมายเชิงวัฒนธรรมผ่านการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบนำตนเองของนิสิต ในภาพรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.49) โดยด้านวิธีการจัดแสดงมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.49 ซึ่งมากกว่าด้านวิธีการจัดแสดงโดยใช้สัญลักษณ์ต่างๆ ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53 แสดงให้เห็นว่า นิสิตได้เรียนรู้ถึงการศึกษาตลอดชีวิตว่าเป็นการศึกษาที่ไม่มีวันสิ้นสุด เป็นกระบวนการเรียนรู้ของบุคคลตั้งแต่เกิดจนตาย เพื่อให้บุคคลได้พัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคของข้อมูลข่าวสาร มีแรงจูงใจที่จะศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเอง การจัดการเรียนรู้ที่สามารถให้ผู้เรียนพึ่งตนเองและไม่แยกห่างจากวิถีชีวิตในปัจจุบัน ส่งผลให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ สอดคล้องกับ Simsin (2015) พบว่า เมื่อเวลาเปลี่ยนไปผู้คนเริ่มเข้าสู่การศึกษาที่เป็นระบบจากนโยบายภาครัฐเข้ามามีบทบาทในการให้ความรู้ มีการสนับสนุนด้านงบประมาณ บุคลากร การพัฒนานวัตกรรมชุมชนเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตกับชุมชนทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ใหม่ที่ใส่เข้าไปในชุมชน คนในชุมชนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเชิงประจักษ์ ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ เกิดความพึงพอใจในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชนของตนและชุมชนอื่น เกิดผู้นำ เกิดการสร้างเครือข่าย ตระหนักว่าการเรียนรู้เป็นหน้าที่ของทุกคน และการเรียนรู้นั้นเป็นการเรียนรู้ที่ต่อเนื่องตลอดชีวิตสถานการณ์ด้านการศึกษาทักษะการทำงาน การเนินชีวิตของคนในชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จากอดีตการเรียนรู้จะผูกติดอยู่กับประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อ การดำเนินชีวิตอยู่อย่างสมถะ ไม่รับเอาวัฒนธรรมภายนอกเข้ามาในชุมชน จากการวิจัยครั้งนี้ แนวคิดของการเรียนรู้แบบนำตนเอง และการศึกษาตลอดชีวิตจะเป็นสิ่งแสดงให้เห็นความหมายเชิงวัฒนธรรมของพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจำทวี ที่ถูกแฝงไว้ผ่านการจัดแสดง ถือได้ว่าพิพิธภัณฑ์เป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตของบุคคลทุกเพศทุกวัย ภายใต้การเรียนรู้แบบนำตนเอง ในเชิงสังคมและวัฒนธรรม การศึกษาตลอดชีวิตมีความจำเป็นต่อการพัฒนาให้บุคคลรู้จักเลือกในสังคมที่มีความซับซ้อน ต้องมีบูรณาการการศึกษากับชีวิต กล่าวคือ การรู้จักเลือกรับ

ค่านิยมเก่า/ใหม่ที่เกิดขึ้นและขัดแย้งกัน อย่างเหมาะสม รากฐานทางวัฒนธรรม อาจจำแนกเป็นสองส่วน คือ วัฒนธรรมทางวัตถุ และวัฒนธรรมทางจิตใจ อาจกล่าวได้ว่า การถ่ายทอดวัฒนธรรมเป็นกระบวนการศึกษาตลอดชีวิต อย่างหนึ่ง และควรสนับสนุนให้มีการถ่ายทอดมากขึ้นเพื่อเป็นประโยชน์ต่อชีวิตบุคคล ดังข้อค้นพบของ Suwansatit (2007) กล่าวว่า การสืบทอดและพัฒนาวัฒนธรรมเป็นกระบวนการที่ได้ดำเนินการและมีวิวัฒนาการสืบทอดมาอย่างต่อเนื่องไม่หยุดนิ่ง (Dynamic Process) กระบวนการเรียนรู้และการสืบทอดวัฒนธรรมเริ่มต้นที่ครอบครัว เด็กๆ เรียนรู้จากการสังเกต การอบรม สั่งสอน และจากการปฏิสัมพันธ์กับคนในครอบครัวทำให้สามารถรับหรือปรับปรน (Adapt) วิถีชีวิต ค่านิยมตลอดจนวิธีแสดงออกทางศิลปวัฒนธรรมด้านต่างๆ จากคนภายในบ้านแล้วจึงค่อยขยายไปเป็นการเรียนรู้วิถีชีวิตและวัฒนธรรมจากท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่ จากเมือง จากประเทศชาติ และจากสังคมโลก ลักษณะการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ผู้เรียนสามารถศึกษาได้จากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ดังที่ได้ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 25 ที่ว่า “รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินการเรียนและการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ หอสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ และแหล่งการเรียนรู้ในรูปแบบอื่นอย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ” ดังนั้น พิพิธภัณฑ์จึงเป็นสถานที่รวบรวมและจัดแสดงวัตถุต่างๆ เพื่อให้ความรู้ และกระตุ้นให้เกิดการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับวัตถุเหล่านั้น

ดังนั้น พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจำทวี จึงเป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้แบบนำตนเองในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมของชาติ สะท้อนให้เห็นถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สัมพันธ์กับประวัติศาสตร์ วิถีชีวิต เป็นความบันเทิงทางวิชาการสำหรับคนในสังคม สิ่งของเครื่องใช้ที่จัดแสดงส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในราวพุทธศตวรรษที่ 24-25 เป็นพื้นที่ในการสร้างความหมายเชิงวัฒนธรรมผ่านการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ ขยายความให้วัฒนธรรมและการสื่อสารมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ภายใต้มุมมองทางนิเทศศาสตร์ตามแนวการจัดการสื่อสารผ่านการสร้างความหมายนั้นเชื่อมโยงกับการเรียนรู้แบบนำตนเอง ซึ่งถือว่าการสร้างความหมายจากผู้ส่งด้วยการใช้รูปภาพ วัตถุสิ่งของ และข้อความ มีผลส่งเสริมกระตุ้นให้ผู้รับสารหรือผู้เรียนสนใจ สามารถเรียนรู้และสร้างความหมายได้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Gumjudpai (2014) ที่กล่าวว่า รูปภาพ วัตถุสิ่งของ ข้อความต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ภายใต้การจัดแสดงในพื้นที่ของพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน จำทวี เปรียบเสมือนภาพตัวแทนทางวัฒนธรรมที่ถูกสืบทอดต่อกันมาจากรุ่นหนึ่งสู่รุ่นหนึ่ง เป็นการเชื่อมต่อของการสร้างความหมายเพื่อการสื่อสารจากอดีตสู่ปัจจุบันผ่านการประกอบสร้างความหมายของสัญลักษณ์ (sign) ต่างๆ เชิงวัฒนธรรมที่ได้จากการจัดแสดงนิทรรศการของพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจำทวี ล้วนแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการใช้พื้นที่ของพิพิธภัณฑ์เป็นพื้นที่การสื่อสารเพื่อการถ่ายทอด และสร้างความหมายคงคุณค่าของวัฒนธรรมพื้นบ้าน โดยนำวัตถุ สิ่งของ และรูปภาพ ที่กระจัดกระจายมารื้อถอนสร้างความหมายของวัฒนธรรมขึ้นมาใหม่ ทั้งนี้ จะจำแนกออกเป็นหมวดหมู่ตามลักษณะทางกายภาพ การใช้งาน ประโยชน์ใช้สอย มาเรียงร้อยเป็นเรื่องราวบอกเล่าถึงความเปี่ยมมา ผ่านผู้นำเที่ยวชม ตัวอักษรภาษาไทย ภาษาอังกฤษ รูปภาพจริง รูปภาพการ์ตูน เสียงเพลงและเสียงบทสนทนาประกอบ การสร้างความหมายจากวัตถุสิ่งของ รูปภาพ และข้อความ ของพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจำทวี มิใช่เพียงการสร้างความหมายขึ้นมาใหม่เท่านั้น แต่ยังเป็นการเผยให้เห็นถึงการเป็นภาพตัวแทนทางวัฒนธรรม และเนื้อแท้

ของวัตถุประสงค์ทางวัฒนธรรม จึงถือได้ว่าพิพิธภัณฑ์เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้แบบนำตนเองอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ควรมีการพัฒนา รูปแบบของแผนกิจกรรมการเรียนรู้จากการสร้างความหมายเชิงวัฒนธรรมผ่านการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบนำตนเองที่สามารถใช้กับกลุ่มเป้าหมายได้หลากหลายไม่เฉพาะแต่ผู้ที่มีภาวะร่างกายปกติเท่านั้น ซึ่งหมายรวมถึงผู้พิการด้วย

1.2 กิจกรรมการเรียนรู้จากการสร้างความหมายเชิงวัฒนธรรมผ่านการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจำทวี ต้องนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้สถานที่จริงเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบนำตนเอง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการพัฒนา รูปแบบการเรียนรู้จากการสร้างความหมายเชิงวัฒนธรรมผ่านการจัดแสดงระหว่างพิพิธภัณฑ์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบนำตนเอง เพราะจะทำให้เห็นถึงความแตกต่าง ของการให้ความหมายในการเรียนรู้ และพัฒนาการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพร่วมกัน

2.2 ควรทำการศึกษาผลของการรับรู้ความหมายของการจัดแสดงของพิพิธภัณฑ์ในสายตาของคนต่างวัฒนธรรมหรือคนต่างชาติ เนื่องจากปัจจุบันผู้เข้ามาเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์มีชาวต่างชาติมาก หากมีการศึกษากรณีของคนต่างชาติจะทำให้พิพิธภัณฑ์เกิดการพัฒนาศักยภาพของการสื่อสารให้ถูกต้องมากขึ้น

References

- Branch, R. M. (2009). *Instructional Design: The ADDIE Approach*. New York: Routledge.
- Gumjudpai, T. (2014). Cultural construction of meaning through exhibition at SGT. MAJ. Thawee's Folk Museum in Phitsanulok. *Journal of Communications Rangsit University*, 16(2), 155-164. [in Thai]
- Hophaisarn, S. (2001). Innovation and education technology application in the new millennium: Web based instruction. *Sripatum Review of Science and Technology*, 1(2), 93-104. [in Thai]
- Isarawat, S. (1989). Self-Study. *Journal of Non-formal Education*, 5, 73-79. [in Thai]
- James Bellanca, & Ron Brandt. (2011). *21st Century Skills: Rethinking how students learn* (W. Wongkitrungruang, & A. Jittarirk, Trans.). Bangkok: Openworlds. [in Thai]
- Knowles, S. M. (1975). *Self-directed learning: A guide for learners and teachers*. New York: Follett.

- Kojaranjit, W. (2002). *A representational analysis of 'whiteness' in TV Ads* (Master thesis). Bangkok: Thammasat University. [in Thai]
- Mingsiritum, K. (2009). Self-directed Learning on web-based Learning. *Journal of Education Khon Kaen University*, 32(1), 7-13. [in Thai]
- Runkasem, N. (2006). *Communication with museum representation through museum media in Thailand* (Doctoral dissertation). Bangkok: Chulalongkorn University. [in Thai]
- Simsin, J. (2015). *Community innovation for lifelong learning* (Doctoral dissertation). Maha Sarakham: Mahasarakham University. [in Thai]
- Sittiwong, T. (2014). The study of students' opinions on the knowledge management system to support online instruction for self-directed learning. *Journal of Education Naresuan University*, 16(2), 155-164. [in Thai]
- Suwansatit, S. (2007). Museums as lifelong learning resources. *Institute of Culture and Arts Journal, Srinakharinwirot University*, 8(2), 26-31. [in Thai]
- Wattanawong, S. (2003). *Self-directed learning of the students who continue studying in career education* (Doctoral dissertation). Bangkok: Kasetsart University. [in Thai]
- Wongwanit, N. (2009). *Power relations in Thai media: Case study Academy Fantasia season 4 fans* (Master thesis). Bangkok: Thammasat University. [in Thai]